

ostensione vera esse perspexerat, in fide roboratus catholica cum suis commilitonibus baptizatus est in die Pentecostes sub anno Domini 597. Rege itaque baptizato et in fide confirmato Augustinus ad civitatem Galliarum Arelatensem progre litur et ab ejusdem urbis episcopo Etherio in episcopum ordinatur, sub die xvi Kalendas Decembris, ordinatusque Augustinus Angliam rediit, et cum gloria et omni qua decuit solemnitate a rege et populo susceptus, atque in civitate Cantuariæ sedem episcopalem adeptus, continuo Laurentium presbyterum, et Petrum monachum Romanam misit, qui beato pontifici Gregorio referrent regem cum regno fidem Christi suscepisse, et se ipsi genti Anglorum episcopum fore ordinatum, simul et de iis quæ necessaria videbantur quæstionibus ejus consulta eflagitans. Quæ si quis plenius scire desiderat, Bedam de gestis Anglorum legat, et ibi desiderata reperiet. Interea Augustino sedem episcopalem, ut supra diximus, in civitate Cantuariæ adeptus, recuperavit in ea ecclesiam, regio fultus auxilio, quam ibidem antiquo fidelium Romanorum opere factam esse didicerat, et eam in nomine sancti Salvatoris Dei et Domini nostri Jesu Christi consecravit; atque ibidem habitationem sibi statuit, et cunctis successoribus suis, quæ usque in hodiernum diem vocatur Ecclesia Christi Cantuariensis totius Angliæ nutrix et metropolis. Erat autem non longe ab ipsa civitate, ad orientalem, quasi medio itinere ad ecclesiam sancti Martini et muros civitatis situm, fanum, sive Idolum, in quo idem rex Athelbertus secundum ritum gentis suæ solebat orare, et una cum plebe sua, demoniis magis quam Deo immolare: quod fanum, statim ut ab Etherio Arelatensi Augustinus episcopus ordinatus, ut subscribitur, Angliam est regressus, ab inquinamentis et sordibus gentilium purgavit, et simulacro quod in ea erat confrecto, synagogam mutavit in ecclesiam, et eam in nomine sancti Pancratii martyris dedicavit; et hæc est prima ecclesia ab Augustino dedicata. Exstat adhuc altare in porticu ejusdem ecclesiæ australi in quo idem Augustinus solebat celebrare, ubi prius steterat simulacrum regis. His itaque gestis, Augustinus prædictam sancti Pancratii ecclesiam, una cum terra adjacente, a rege obtinuit; in cujus fundo prædictus Athelbertus, hortatu beati Patris Augustini, ecclesiam in honore sanctorum apostolorum Petri et Pauli a fundamentis

construxit, et monachos inibi perpetuis temporibus deservituros in eadem ecclesia instituens donis variis et possessionibus dotavit eandem, et in eadem ecclesia præfatus rex sibi et successoribus Cantuariorum regibus sepulturam elegit. In hac etiam ecclesia Augustinus se et suos successores, Cantuarienses pontifices, statuit sepeliri.

EDWARDUS, Dei gratia rex Angliæ, etc., archiepiscopus, etc., salutem. Inspeximus chartam bonæ memoriæ Athelberti, quondam regis Angliæ, in hæc verba: In nomine Domini Jesu Christi. Omnem hominem qui secundum Deum vivit, et remunerari a Deo sperat et optat, oportet ut piis precibus consensum hilariter et ex animo præbeat, quoniam certum est tanto facilius ea quæ ipse a Deo poposcerit consequi posse, quanto et ipse libentius Deo aliquid concesserit. Quocirca ego Athelbertus, rex Kancix cum consensu venerabilis archiepiscopi Augustini, ac principum meorum, do et concedo Deo in honore sancti Petri, aliquam partem terræ juris mei, quæ jacet in oriente civitatis Doroberniæ, ita duntaxat ut monasterium construatur, et res quæ supra memoravi in potestate abbatis sint qui ibi fuerit ordinatus. Igitur adjuro et præcipio in nomine Domini Dei omnipotentis, qui est omnium rerum judex justus, ut præfata terra subscripta donatione sempiternaliter sit confirmata, ita ut nec mihi, nec alicui successorum meorum, regum aut principum, sive cujuslibet conditionis, dignitatibus et ecclesiasticis gradibus, de aliquid fraudare liceat.

Si quis vero de hac donatione nostra aliquid minuerit aut irritum facere tentaverit, sit in præsentibus separatus a sancta communione corporis et sanguinis Christi, et in die judicii, ob meritum malitiæ suæ a consortio sanctorum omnium segregatus. Circumcincta est hæc terra his terminis: in oriente ecclesiæ sancti Martini, in meridie via de Burgate, in occidente et in aquilone Drutingestrete. Acta in civitate Doroberniæ, anno ab incarnatione Christi 605, indictione 6. † Ego Athelbertus, rex Kancix, sana mente integroque consilio, donationem meam signo sanctæ crucis propria manu roboravi confirmavique. Ego Augustinus gratia Dei archiepiscopus testis consentiens libenter subscripsi. Edbaldus, Hanngisilus, Angemundus, Referendarius, Hocta, Gracys, Tougyl, Penca, Geddi.

PRIVILEGIUM

ABBATIE CANTUARIENSI A S. AUGUSTINO DATUM

(Monasticum Anglicanum.)

Augustinus, episcopus Doroberniæ sedis famulus, quem superna inspirante clementia, beatissimus papa Gregorius Angliæ genti Deo acquirendæ legatarium misit amministrum; omnibus successoribus suis episcopis, cunctisque Angliæ regibus cum suis posteris atque omnibus Dei fidelibus et in fide et gratia pacem et salutem. Patet omnibus quod Deo amabilis rex Athelbertus, primus Anglorum regum

Christi regno sacratus, nostra instantia et sua prodiga benevolentia inter cæteras ecclesias quas fecit et episcopia, monasterium extra metropolim suam Doroberniam, in honore principum apostolorum Petri et Pauli regaliter condidit et regalibus opibus amplisque possessionibus ditavit, magnificavit, perpetuæque libertate, et omni jure regio cum omnibus rebus et judiciis, intus et foris illi pertinentibus, mu-

nivit, suoque regio privilegio et superni iudicii imprecacione, atque apostolica sancti papæ Gregorii interminatione excommunicatoria, contra omnem injuriam confirmavit. Ego quoque ejusdem libertatis adjutor et patrocinator omnes successores meos archiepiscopos, omnesque ecclesiasticas vel sæculares potestates per Dominum Jesum Christum et apostolorum ejus reverentiam obtestor, atque apostolica memorati Patris nostri interminatione interdico, ne quisquam unquam ullum potentatum, aut dominatum, aut imperium in hoc dominicum vel apostolicum monasterium, vel terras, vel ecclesias ad illud pertinentes usurpare presumat, nec ulla prorsus subjugationis aut servitutis, aut tributi conditione, vel in magno, vel in minimo, Dei ministros inquietet aut opprimat. Abbatem a suis fratribus electum in eodem monasterio non ad suum famulatum, sed ad dominicum ministerium ordinet, nec sibi hunc obaudire sed Deo suadeat; nec vero sibi subjectum, sed fratrem, sed consortem, sed collegam, et coministrum in opus dominicum eum reputet. Non ibi missæ quasi ad suæ ditionis altare nec ordinationes vel benedictiones usurpative sine abbatis, vel fratrum petitione exerceat, nullum sibi jus consuetudinum vel in vilissima re exigat quatenus pacis concordia unum sint in dominio utrinque, nec quisquam, quod absit, dominandi dissidio in iudicium incidat diaboli, qui superbæ tyrannide corruit de cælo. Reges gentium (inquit Dominus) dominatur eorum, vos autem non sic. Cumque ab alienis non a filiis accipiantur

tributa, sic ipse Dominus concludit, ergo liberi sunt filii. Qua ergo irreverentia Patres ecclesiarum in filios regni Dei sibi vindicant dominationem, maxime autem in hanc Ecclesiam sanctorum thesaurarium, in cujus materno utero tot pontificum Dorobernicæ regumque ac principum corpora speramus alma revovenda sepulturæ requie, ex auctoritate scilicet apostolica, et hinc ad æternam gloriam resuscitanda. Tales supremi iudicis amicos si quis offendere non metuens hujus privilegii statuta violaverit, vel violatorem imitando vim suam tenuerit, sciat se apostolico beati Petri gladio per suum vicarium Gregorium puniendum nisi emendaverit. Hæc ergo omnia, uti hic sunt, scripta, apostolica ipsius institutoris nostri Gregorii comprobatione et auctoritate servanda sancimus, suoque ore confirmamus, præsentem glorioso rege Athelberto cum filio suo Ethelbaldo, et collaudantibus cum ipso omnibus optimatibus regniis, atque ultro volentibus reverentissimis fratribus nostris a sancta Romæ Ecclesiæ huc mecum vel ad me in Evangelium Domini destinatis, scilicet Laurentio, quem nobis, Deo favente, successorem constituimus, et Mellito Lundenicæ episcopo, et Justo Rotensi episcopo, et Petro venerabili ejusdem monasterii principum apostolorum abbate primo, cum cæteris in Domino adiutoribus meis obnixè postulantibus, simulque in eos qui hæc fideliter servaverint benedictionem, aut in impetentes, quod nolumus, transgressores damnationem exercentibus.

ANNO DOMINI DCVII.

S. BONIFACIUS PAPA IV.

NOTITIA BIOGRAPHICA IN S. BONIFACIUM PAPAM IV.

(Ex Libro Ponticali. Ed. Blanchini tom. IV.)

* Bonifacius, natione Marsorum, de civitate Valeria, ex patre Joanne medico, sedit annos sex,

* *Bonifacius.* — 1. Decima octava die Septembris, anni 607, post interregnum decem mensium et sex dierum creatus est pontifex Bonifacius ejus nominis quartus, temporibus Phocæ. De Phoca imperatore apud Cedrenium et Nicephorum memorabile legitur illud, quod monacho querenti, *cur tam impium Christianis imposuisti imperatorem?* Deus responderit: *Deteriorum illo alium inveniri non potuisse ullum, et hoc misisse Constantinopolitanorum fugitia.* Binius.

— 2. De interpontificio duos inter Bonifacios III et IV omnes Codd. catalogique sibi constant, decem videlicet mensium ac dierum sex; totidemque a Bo-

nienses octo, dies tredecim. Hujus temporibus famis, pestilentiæ, et inundationes aquarum granificii III obitu 20 octobris an. 607 ad Bonificii IV ordinationem 25 Augusti 608 numerantur, inclusis de more extremis. Diem vero 25 Augusti esse ipsam ordinationis Bonificii, non modo lit. dom. F eo anno recurrens demonstrat, sed certa depositionis dies certumque sedis ejus tempus, ut infra explicabitur, aperte s. me ostendunt. Nunc vero, ut facile assequi omnes valeant, nequidquam a Pagio virgulam esse adhibitam augendo ac minuendo, ut libuit, tempora ab eodem præscripta, oculis subjiciendam reor Anastasii Pagiique chronologiam.

CHRONOLOGIA ANASTASII.

				PAGII.	
				VI III.	I d.
12 Mart. 604	Gregor.	Ob. V. S.	v m. xviii d.		
30 Ang. 604	Sabin.	Ord. S. I an. v	iv	v	ix
2 Febr. 606	Sabin.	Ob. V. S.	xi xxvi		
29 Jan. 607	Bonif. III.	Ord. S.	viii xxii		
20 Oct. 607	Bonif. III.	Ob. V. S.	x vi	ix	xiv
25 Aug. 608	Bonif. IV.	Ord.	iv v xiv		

Hinc annorum quatuor, mensium quinque ac dierum xiv summæ si addantur anni dciv, menses ii, dies ii, emouali Gregorii inclusa; habebitur annus

608, diesque 25 augusti, quam diximus esse ipsam ordinationis Bonificii IV, ut idem Pagius agnoscit. At juxta chronologiam Pagii sunt anni iv, m. v, d. x;